

Ulkomaankauppa- ja verotusosasto

21.12.2022

H2724/01.02.01/2022

Valtiovarainministeriö

Viite: Lausuntopyyntönne dnro VN/33370/2022 (VM162:00/2022)

**Ehdotus neuvoston direktiiviksi koskien arvonlisäverosääntöjä digiaikana, 8.12.2022
COM(2022) 701 final**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Tullilta lausuntoa otsikossa mainitusta direktiiviehdotuksesta koskien arvonlisäverosääntöjä digiaikana (8.12.2022, COM (2022)701 final). Tulli on tutustunut ehdotukseen ja toteaa, että ehdotetut muutokset kuuluvat pääasiassa verohallinnon toimivaltaan ja vain vähäisin osin tullin toimivaltaan. Direktiiviehdotus sivuaa myös maahantuonnin arvonlisäverotusta siltä osin, kuin siinä mainitaan maahantuontiin liittyvä ns. IOSS-menettely (Import One Stop Shop) ja sen käytön parantamiseen liittyviä säännösehdotuksia.

Direktiivin artiklakohtaisessa perustelutekstissä (s.22) ja "Recital 36:ssa ehdotetaan parannuksia IOSS-numeron mm. verifiointiin maahantuonnin tulliselvityksessä seuraavasti:

"The new paragraph 1a of Article 143 foresees that an implementing act shall be adopted to introduce special measures to prevent certain forms of tax evasion or avoidance by better securing the correct use and verification process of the IOSS VAT identification number of the supplier or of the intermediary acting on their behalf that is required for the application of the exemption provided for in point (ca) of Article 143(1). "

"Recital 36

In order to ensure uniform conditions for the implementation of Directive 2006/112/EC, powers should be conferred on the Commission to better secure the correct use and the verification process of IOSS VAT identification numbers for the purposes of the exemption provided for in that Directive. This empowerment should allow the Commission to adopt an implementing act to introduce special measures to prevent certain forms of tax evasion or avoidance. Such special measures involve, inter alia, linking the unique consignment number with the IOSS VAT identification number. Those powers should be exercised in accordance with the examination procedure referred to in Article 5 of Regulation (EU) No 182/2011 of the

European Parliament and of the Council¹ and for this purpose the committee should be the one established by Article 58 of Regulation (EU) No 904/2010 of the European Parliament and of the Council².”

Eli ehdotuksessa todetaan, että komission täytäntöönpanoasetuksella voitaisiin säätää yksityiskohtaisemmin siitä, miten IOSS-väärinkäytöksiä voitaisiin torjua mm. sillä, että IOSS-numeron verifiointissa IOSS-numeroon yhdistettäisiin lähetyskohtainen numero (“unique consignment number”). Tämä edellyttäisi tietojärjestelmämuutoksia sekä toimijoiden että tullin osalta joten yksityiskohtia tulee tarkastella tarkemmin ja mahdollisille tietojärjestelmämuutoksille tulee varata riittävästi aikaa ja resursseja.

Tullin valvontaosaston ATI:n kommentit direktiiviehdotukseen

Näemme kokonaisuudessaan direktiiviehdotuksen (Ehdotus neuvoston direktiiviksi koskien arvonlisäverosääntöjä digiaikana, 8.12.2022 COM(2022) 701 final) hyvänä riskienhallinnan ja rikostorjunnan näkökulmasta. Kommenteissa nostamme esiin muutaman havainnon ja kehitysehdotuksen.

”Deemed supplier” IOSS-järjestelmässä pakollinen rekisteröityminen ja Tullin tietojensaanti ”IOSS registered trader”

Pidämme hyvänä uudistusta, jonka mukaan IOSS-järjestelmän ”deemed supplier” määriteltujen toimijoiden olisi pakollista rekisteröityä IOSS-järjestelmään ja sen, etteivät kyseiset toimijat voi oma-aloitteisesti poistua IOSS-järjestelmän käyttämisestä ja IOSS-järjestelmän väärinkäytöksissä sanktioitaisiin.

Asetusehdotuksen (Proposal for Council Regulation) artiklan 47h mukaan Tullilla olisi pääsy ”IOSS registered trader” -tietoihin. Näemme yhtenevästi ehdotuksen tavoitteiden kanssa, että tämä tietojensaanti edistäisi riskienhallintaa Tullissa. Riskienhallinnan näkökulmasta olisi toivottavaa huomioida ehdotuksen yhteydessä riskienhallinnan tarve saada IOSS-järjestelmästä poistettujen toimijoiden tiedot ja tiedot mahdollisista IOSS-järjestelmän väärinkäytöksistä toimijoille annetuista sanktioista. Tällöin riskienhallinnalla olisi IOSS-järjestelmän käytöstä ja mahdollisista väärinkäytöksistä yhteneväisempi kokonaiskuva.

”Central VIES” -järjestelmä tietojenvaihdossa jäsenvaltioiden välillä

Näemme hyvänä asetusehdotuksessa (Proposal for Council Regulation) ehdotetun ”Central VIES” käyttöönoton. Riskienhallinnan ja rikostorjunnan näkökulmasta ”Central VIES” -järjestelmän reaaliaikaisuuden tarkoitus ja kyseisen järjestelmän yhteenvetoilmoitukseen verrattuna laajennetut tietokentät (esim. pankkiyhteystiedot) edistäisivät potentiaalisten riskitoimijoiden havaitsemista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Asetusehdotuksen artiklan 24j yksityiskohtaisissa perusteluissa mainitaan myös ”Central VIES”-järjestelmän kykeneväisyys keskustella muiden tietokantojen kanssa, joista erikseen mainitaan tullimenettelyiden 42/63 seurantajärjestelmä. Kyseisten järjestelmien välinen

¹ Regulation (EU) No 182/2011 of the European Parliament and of the Council of 16 February 2011 laying down the rules and general principles concerning mechanisms for control by Member States of the Commission’s exercise of implementing powers (OJ L 55, 28.2.2011, p. 13).

² Council Regulation (EU) No 904/2010 of 7 October 2010 on administrative cooperation and combating fraud in the field of value added tax (OJ L 268, 12.10.2010, p. 1).

tietojenvaihto ja poikkeavuuksien havainnointi järjestelmien välillä olisi näkemyksemme mukaan hyvä saavutus ja edistäisi riskitoimijoiden havaitsemista ja riskienhallintaa. Ehdottaisimme myös EORI-tunnuksen mukaan ottamista tietojenvaihtoon järjestelmien välillä.

Karusellipetoksien ("MTIC fraud") osalta olisi kuitenkin tärkeä huomioida, että Suomen rikoslain (39/1889) 29 luvun 2 §:n mukaisen törkeän veropetoksen syyteaika on 10 vuotta, ja kyseinen "Central VIES" olisi asetusehdotuksen mukaan suunniteltu säilyttämään tietoja 5 vuotta (artikla 24h, kohta 6). Täten toivoisimme, että kyseisessä direktiiviehdotuksessa ja sen yhteydessä olevien asetuksien kanssa harkittaisiin vielä tietojen säilyttämistä yli 5 vuotta, jotta ehdotus voisi edistää karusellipetoksien rikostorjuntaa jäsenvaltioissa ehdotuksen tavoitteiden tarkoittamalla tavalla.

Jarmo Räikkä
Tullausjohtaja
Tulli/Ulkomaankauppa- ja verotusosasto